

Systém hlášení nežádoucích událostí

SHNU analýza stávajícího stavu a koncepce strategie a rozvoje

Centrální Systém hlášení nežádoucích událostí (dále i jako SHNU) v ČR slouží **k evidenci hlášených nežádoucích událostí** (dále i jako NU) **vzniklých u všech poskytovatelů zdravotních služeb** (dále i jako PZS) **lůžkové péče**. SHNU je vybudován na základě jednotné metodiky s legislativním ukotvením (viz dále) k identifikaci rizik, k vypořádání NU a jejich systematické prevenci s využitím potenciálu zástupců jednotlivých PZS a jejich lokálního know-how. SHNU je v současné době koncipován jako systém “kultivačně-monitorovací” sloužící k vyhodnocování anonymizovaných agregovaných dat o počtu hlášení NU a k možnosti anonymního porovnání zdravotnických zařízení lůžkové péče (PZS) mezi sebou. Systém primárně neslouží k evidenci NU v procesu jejich zpracování na lokální úrovni u PZS ani k realizaci opatření na lokální úrovni konkrétních PZS, nicméně umožňuje metodickou podporu související s NU (jejich monitoringem a vypořádáním, viz dále).

V současné podobě sběru agregovaných dat, slouží SHNU také jako nástroj pro sjednocení procesu vyhodnocení NU a jejich identifikace na základě využívání objektivizujících a validovaných škál pro hodnocení stavu pacienta, umožňuje management rizik, je východiskem pro tvorbu nových doporučení pro prevenci NU dle jednotných doporučení a bezpečnou praxi a měl by být nástrojem pro edukaci poskytovatelů zdravotních služeb.

Výše uvedené role SHNU a jeho cíle jsou naplňovány v podobě jednotných metodických doporučení, která jsou připravována v úzké spolupráci s jednotlivými oprávněnými osobami – zástupci poskytovatelů zdravotních služeb (členy Pracovní skupiny Systému hlášení nežádoucích událostí, dále i jako PS SHNU). Nejdůležitější funkcí systému je podpora jednotné metodiky sledování NU, která následně umožňuje poskytování výsledků analýzy srovnatelných dat a jejich zkoumání s cílem napomoci ke zlepšení zdravotní péče a napomoci zdravotnickým profesionálům poskytovat péči bezpečněji. V nově veřejně dostupných přehledech srovnávání na [portále SHNU](#), dostupných od roku 2024, není možná identifikace konkrétního poskytovatele zdravotních služeb ani konkrétního zdravotnického zařízení. Podrobné a deanonymizované informace jsou k dispozici stále pouze kontaktním/oprávněným osobám konkrétního PZS v tzv. interním systému interaktivních vizualizací po autorizaci – přihlášení (viz dále). Účelem centrálního systému hlášení NU je sledování výskytu nežádoucích událostí v klinické praxi, jejich následné centrální hlášení a zejména snaha o metodickou podporu při jejich hlášení dle jednotné terminologie a uplatňování preventivních opatření – tedy účelných proaktivních ochranných strategií.

Centrální systém je koncipován jako systém hodnocení sloužící primárně:

- k umožnění sdíleného učení jednotlivých poskytovatelů zdravotních služeb v unifikovaném způsobu identifikace rizik, hodnocení a vypořádávání NU;
- k vyhodnocování anonymizovaných agregovaných dat o hlášených hlavních typech NU;
- k anonymnímu porovnávání zařízení (PZS) mezi sebou v příslušné kategorii dle rozsahu poskytované péče.

Legislativa

Sledování nežádoucích událostí ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče, jejich incidence a vypořádání vycházejí z Doporučení Rady Evropské unie o bezpečnosti pacientů včetně prevence a kontroly infekcí spojených se zdravotní péčí ze dne 9. června 2009 (2009/C 151/01). Legislativní zakotvení sledování nežádoucích událostí u PZS lůžkové péče v České republice viz [ZDE](#).

Statistická zjišťování Ministerstva zdravotnictví jsou součástí Programu statistických zjišťování v České republice, který byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Ministerstvo zdravotnictví ve snaze podpořit sledování nežádoucích událostí na úrovni jednotlivých PZS zajišťuje prostřednictvím ÚZIS ČR sběr dat a metodickou podporu v Systému hlášení nežádoucích událostí na centrální úrovni. Jednotliví PZS mají povinnost zavést lokální systém sledování nežádoucích událostí v podobě, která odpovídá potřebám jejich instituce (§ 47 odst. 3 písm. a) až c) zákona č. 372/2011 Sb.). Zapojení do centrálního SHNU je pro všechny poskytovatele lůžkové zdravotní péče akutní i následné a dlouhodobé péče povinné od 1. 1. 2018. SHNU na centrální úrovni akceptuje mezinárodní klasifikaci nežádoucích událostí – NU (International Classification for Patient Safety) a poskytuje metodické pokyny pro sledování a hlášení NU včetně technických parametrů vyžadovaných pro předání dat. Český překlad a výklad jednotlivých pojmů je dostupný v definičním – taxonomickém slovníku [ZDE](#).

Hlášení počtu nežádoucích událostí pro centrální hodnocení probíhá 1 x ročně elektronicky – prostřednictvím výkazu L (MZ) 3-01 do Centrálního úložiště výkazů a týká se následující typů NU: • Pád • Dekubitus • Klinická administrativa • Klinický výkon • Dokumentace • Medikace / i.v. roztoky • Transfuze / krevní deriváty • Dieta/výživa • Medicinální plyny • Medicínské přístroje / vybavení • Chování osob • Nehody a neočekávaná zranění • Technické problémy • Zdroje / management organizace • Neočekávané zhoršení klinického stavu • Jiné NU a od roku 2025 nově sledované NU • Úrazy • Stížnosti a náhrada újmy. Rozšíření sledování v souvislosti se zařazením dvou nových NU - "NU Úrazy" a "NU Stížnosti a náhrada újmy" jako samostatně sledovaných oblastí reaguje na nejčastější výskyt NU v kategorii "NU Jiné" a požadavky pro sledování kvality péče v souladu se strategií Národního institutu kvality a excelence ve zdravotnictví (NIKEZ).

Náplň činností SHNU

SHNU je realizován jako prevalenční sběr dat o počtu hlášení NU na centrální úrovni. Hlavním cílem je metodická kultivace (prevence a opatření zaměřená na zvýšení bezpečí pacientů a eliminaci nežádoucích událostí – NU).

- a) Koordinace, organizace a zabezpečení administrativní činnosti a řízení aktivit zejména v oblasti sledování výskytu nežádoucích událostí v klinické praxi a řešení dílčích výzkumných a vývojových úkolů se zřetelem na kvalitu péče a bezpečí pacientů.
- b) Kontinuální metodická podpora – individuální metodické konzultace pro kontaktní/oprávněné osoby z PZS v komunikaci s týmem SHNU (odpovídající zařazení NU, vypořádání NU a případně dalším metodickým požadavkům ze strany PZS).
- c) Rozvoj metodických postupů pro podporu kvality poskytované péče – tvorba metodických materiálů ([metodiky](#), [videonávody](#)), které jsou odborné i laické veřejnosti dostupné na Národním webovém portálu SHNU (<https://shnu.uzis.cz/>), metodická podpora při hlášení

NU dle jednotné terminologie, posílení edukačních procesů cílových skupin zdravotnických pracovníků a uplatňování preventivních opatření.

- d) Zajištění informačních kampaní pro cílové skupiny – provoz portálu jako komunikační odborně orientované platformy pro PZS v identifikaci rizik spojených s poskytováním zdravotních služeb, prevenci nežádoucích událostí, jejich rozpoznání a klasifikaci a jednotném posouzení na lokální úrovni (incidence), které umožní sledování a hlášení na centrální úrovni (prevalence).
- e) Pravidelné publikování a prezentování metodických materiálů a výsledků jednotlivých analýz sběru dat v SHNU i dalších projektových aktivit na podporu kvality péče.
- f) Zajištění a koordinace strategických analýz k vyhodnocování kvality zdravotní péče (analýza dat v SHNU s možností „benchmarkingu“ mezi jednotlivými kategoriemi PZS – interně dostupná data – interní vizualizace dat, analýzy kapacitních ukazatelů zdravotnického systému ČR, další spolupráce na analýze dat NZIS se zaměřením na podporu a ochranu veřejného zdraví se zvláštním zaměřením na hodnocení kvality péče, identifikaci pochybení zejména v tzv. “nursing sensitive” oblastech a epidemiologii vybraných chorobných stavů a onemocnění s dopadem na kvalitu péče a bezpečí poskytovaných služeb).
- g) Spolupráce na realizaci aktivit souvisejících s tvorbou Doporučených postupů (DP) a Národních standardizovaných operativních protokolů ([NSOP](#)) včetně navazujících projektových činností v rozsahu požadovaném řešiteli projektu.
- h) Spolupodílení se na kultivaci a budování legislativního zajištění dlouhodobě udržitelného systému aktivit v oblasti podpory kvality a bezpečí zdravotní péče.
- i) Spolupráce s dalšími resortními i mimoresortními organizacemi (národními i mezinárodními) v oblasti podpory kvality péče a bezpečí pacientů.

Spolupráce s organizacemi v ČR a v zahraničí:

- Na úrovni **Ministerstva zdravotnictví** spolupracují členové týmu SHNU s **Odborem nelékařských povolání** – Hlavní sestrou MZ ČR a **Odborem zdravotní péče** například na tvorbě Národních ošetřovatelských postupů nově Národních standardizovaných operativních protokolů (NSOP), Rezortních bezpečnostních cílů a dalších edukačních materiálů pro NLZP, i na strategii vzdělávání NLZP. Podílejí se také na různých analýzách dat (např. personální kapacity NLZP v ČR). Prof. Pokorná je členem Odborné rady pro ošetřovatelství a řízení implementace a hodnocení úspěšnosti Koncepce ošetřovatelství, **Pracovní skupiny pro bezpečí pacientů a kvalitu zdravotních služeb** (Pokorná – předseda) Ministerstva zdravotnictví.
- V oblasti vzdělávání, vědecko-výzkumné a projektové činnosti členové SHNU úzce spolupracují s **Lékařskou fakultou Masarykovy univerzity**, Brno a v oblasti vzdělávání NLZP také s **Národním centrem ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických povolání** (např. redakční činnost portálu Dekubity.eu (<https://www.dekubity.eu/>), různé edukační a vzdělávací materiály [ZDE](#)). Prof. Pokorná je také místopředsedkyní **Asociace**

vysokoškolských vzdělavatelů nelékařských zdravotnických povolání (AVVNZP), kde se podílí na tvorbě Strategie vzdělávání NLZP ([Avvnzp \(webnode.cz\)](http://Avvnzp.webnode.cz)).

- Členové týmu SHNU rovněž spolupracují na aktivitách zaměřených na hodnocení personálních kapacit ve zdravotnictví se zvláštním zřetelem na hodnocení determinant fluktuace a retence jak osob v profesní přípravě (budoucích zdravotnických pracovníků), tak osob působících v klinické praxi v rámci činnosti Národního institutu pro výzkum socioekonomických dopadů nemocí a systémových rizik (též [Národní institut SYRI](#)).
- Spolupráce s **Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj** (OECD - Organisation for Economic Co-operation and Development) na mezinárodních projektech, statistická služba – hlášení dat ve vztahu k veřejnému zdraví do mezinárodních databází, člen Pracovní skupiny OECD pro kvalitu a výsledky zdravotní péče (HCQO - Healthcare Quality and Outcomes Indicators)
- Spolupráce na mezinárodních projektech v oblasti prevence a léčby nehojících se ran s **EWMA – European Wound Management Association** a v oblasti prevence a léčby proleženin s **EPUAP – European Pressure Ulcer Advisory Panel**.
- V oblasti posílení důkazů, politiky, praxe a vzdělávání v souvislosti s podílem sester na interprofesionální farmaceutické péči spolupracují členové týmu SHNU s mezinárodní sítí **NuPhac – Nurse and Pharmaceutical Care** v rámci, které se také podílí na řešení projektu [EQUANU](#) zaměřeného na mezinárodní srovnání společenského a profesního postavení sester ve vybraných evropských zemích.

Činnost týmu SHNU a vlastní systém primárně neslouží pouze k zajištění evidence NU v procesu jejich zpracování na lokální úrovni u PZS. Funkcí systému je nejen poskytování výsledků analýzy dat, ale jejich zkoumání (příčiny a následky) s cílem napomoci ke zlepšení zdravotní péče na lokální úrovni PZS i na centrální úrovni v ČR a napomoci zdravotnickým profesionálům poskytovat péči bezpečněji na základě účelné výměny zkušeností a expertních znalostí. Na základě veřejného zpřístupnění vybraných dat v rámci "analýz pro veřejnost" jsou prezentována data, která neslouží ke srovnávání, či dokonce tvorbě „žebříčků“ kvality péče a rizik na národní úrovni, ale zejména ke kultivaci procesů k podpoře kvality péče na lokální úrovni jednotlivých poskytovatelů zdravotních služeb a schopnosti sledovat rizika péče. Veřejná část poskytovaných informací slouží ke zvýšení povědomí o problematice nežádoucích událostí i u laické veřejnosti.

Přehled hlavních agend SHNU

- Metodická a informační (osvětová) činnost pro odbornou i laickou veřejnost – [Národní portál SHNU](#), který je určený:
 - k prezentaci metodických materiálů s přesnou definicí pro zadávání dat hlášených událostí a jejich vypořádání (autorizované a odborně recenzované metodické pokyny); K dispozici jsou:
 - Obecné metodické materiály. Dostupné [ZDE](#).
 - Metodické materiály k jednotlivým typům NU. Dostupné [ZDE](#).
 - Metodické materiály pro pilotní projekt Agentur Domácí Zdravotní péče – ADP: Obecné metodické materiály (Metodika sledování NU, Pokyny pro

předávání dat, Vzor výkazu) a Metodické materiály dle typu NU (Pád, Dekubitus). Dostupné [ZDE](#).

- k podpoře edukačních procesů cílových skupin pracovníků ve zdravotnictví o sledování, hlášení a vypořádání nežádoucích událostí (informace o seminářích, workshopech, celostátních setkáních a odborných sympoziích);
- k posílení edukačních procesů cílových skupin pracovníků ve zdravotnictví v prevenci nežádoucích událostí a zavádění bezpečnostních opatření (formou sdíleného učení) v rámci metodiky proaktivních a retroaktivních intervencí;
- k poskytování účelné zpětné vazby v podobě agregovaných dat (analytické zpravodajství a výsledky srovnávání dle typů nežádoucích událostí a dle typů poskytovatelů) spolu s metodickou korekcí zadávaných výstupů z dat SHNU;
- ke vzájemnému sdílení zkušeností jednotlivých zástupců poskytovatelů zdravotních služeb ve formě prezentací zajímavých kazuistik nežádoucích událostí a jejich vypořádání (sekce pro přihlášené a interně dostupné diskusní fórum);
- Sběr a analýza dat o počtu hlášení nežádoucích událostí (SHNU) na centrální úrovni
 - Koordinace a zajištění metodické podpory, sběr a validace dat, komunikace se zástupci PZS.
- Analytická činnost
 - Spolupráce na analýze dat NZIS se zaměřením na podporu a ochranu veřejného zdraví se zvláštním zaměřením na hodnocení kvality péče, identifikaci pochybení zejména v tzv. “nursing sensitive” oblastech a „bed-side“ intervencích a epidemiologii vybraných chorobných stavů a onemocnění s dopadem na kvalitu péče a bezpečí poskytovaných služeb.
- Odborná a konzultační agenda v oblasti NLZP (terminologie, vzdělávání, klinická praxe, věda a výzkum)
 - Odborné definování potřeb, expertních a technických specifikací pro realizaci aktivit oddělení, spolupracujících subjektů.
- Organizace odborných konferencí, především se zaměřením na problematiku dekubitů (Příklady výstupů viz: EPUAP a České sympozium dekubitů [ZDE](#)).
- Pořádání celostátních setkání zástupců PZS (příklady výstupů z roku 2017: [ZDE](#) a [ZDE](#), z roku 2018: [ZDE](#) a z roku 2023 [ZDE](#) a z roku 2024 [ZDE](#)).
- Pořádání setkání členů pracovní skupiny SHNU (v letech 2023 a 2024 v rámci konference NIKEZ v roce 2025 návrat k tradičnímu setkání v rámci samostatného odborného celostátního setkání pro zajištění dostatečného časového prostoru pro odbornou diskusi – pozvánka [ZDE](#)).
- Spoluorganizace Kulatého stolu k problematice dekubitů (Bližší info [ZDE](#)).
- Vědecká/výzkumná činnost
 - Tým SHNU je aktivní i ve vědecko/výzkumné činnosti. Členové týmu se podílejí na tvorbě odborných publikací.
 - Metodika tvorby laických doporučení k přenosu znalostí na podporu na důkazech založeného rozhodování ve zdravotnictví v České republice – aktuálně se členové týmu

v rámci projektu AZV ČR věnují metodice tvorby doporučení v laickém jazyce, tzv. Plain language recommendation (PLR), což v praxi znamená možnost metodicky jednotné transformace odborných textů doporučených postupů do jazyka srozumitelného běžné populaci. Dostupné [ZDE](#).

- Vzdělávací činnost – Nejvýznamnější vzdělávací materiály pro širokou veřejnost
 - Co byste měli vědět o dekubitách a na co nezapomenout (informace pro laickou veřejnost; Dostupné [ZDE](#)), Metodické materiály SHNU (průběžná aktualizace v intervalu 5 let, pro odbornou veřejnost; Dostupné [ZDE](#)), Management nežádoucích událostí ve zdravotnictví (pro odbornou veřejnost; Dostupné [ZDE](#)), Interaktivní vizualizace dat pro oprávněné osoby jednotlivých PZS (analýzy SHNU s možností volby filtrů – všechny kategorie, vlastní kategorie, volba období, volba absolutního počtu NU / přepočtu NU na 1000 pacientů; Dostupné [ZDE](#)), Edukační materiály pro odbornou veřejnost – prevence poškození kůže (Dostupné [ZDE](#) a [ZDE](#)), Jak se léčí nehojící se rány? Obrovský vliv má psychika, říká zdravotní sestra – Radiožurnál (pro laickou veřejnost; Dostupné [ZDE](#)), Léčba ran – Dvojka Rozhlas, Káva o čtvrté (pro laickou veřejnost; Dostupné [ZDE](#)), Metodické videonávody (pro odbornou veřejnost; Dostupné [ZDE](#)), Veřejně dostupná data Systému hlášení nežádoucích událostí (pro odbornou i laickou veřejnost; Dostupné [ZDE](#)), Curriculum EWMA – mezinárodní kurikula pro vzdělávání v oblasti hojení ran (Dostupné [ZDE](#)), podcast STOP dekubitům [ZDE](#).

Pravidelné výstupy činnosti SHNU

- Analýza veřejně dostupných dat
 - report výskytu hlášených nežádoucích událostí (povinných i nepovinných) u všech PZS lůžkové péče v ČR – veřejná část webu – přístupné široké odborné i laické veřejnosti. Dostupné [ZDE](#). Uživatel má možnost zobrazení [Přehledu NU všech kategorií PZS/ZZ](#) (viz obr. 1), [Trendů NU v čase](#) (viz obr. 2) a [Pozice PZS \(kategorie\) podle počtu/četnosti NU](#) (viz obr. 3).
- Analýza anonymizovaných dat
 - report výskytu hlášených nežádoucích událostí (povinných i nepovinných) konkrétního PZS lůžkové péče v ČR – dostupné kontaktním/oprávněným osobám daného PZS – interní část webu – přístupné autorizovaným osobám). Dostupné [ZDE](#).

Obr. 1: Přehled nežádoucích událostí dle poskytovatelů zdravotních služeb

Přehled nežádoucích událostí dle poskytovatelů zdravotních služeb

Období
Vše

Volba jednotek

počet NU na 1000 pacientů

absolutní počet NU

Pro posun tabulky použijte posuvník.

Kategorie poskytovatele	Pády		Dekubity		Klinická administrativa		Klinický výkon		Dokumentace		s
Období	Počet sledujících PZS	Relativní počet NU	Počet sledujících PZS	Relativní počet NU	Počet sledujících PZS	Relativní počet NU	Počet sledujících PZS	Relativní počet NU	Počet sledujících PZS	Relativní počet NU	
2021											
A – fakultní a velké nemocnice akutní péče	18	7,87	18	18,92	17	0,26	18	0,76	18	0,15	
B – ostatní nemocnice akutní péče	124	11,06	124	23,26	88	0,16	89	0,42	93	0,17	
S – specializované nemocnice/centra	14	5,80	14	5,50	10	1,60	10	1,43	11	0,23	
P – psychiatrické nemocnice	25	52,73	25	25,10	12	0,21	11	0,00	12	0,05	
N – nemocnice následné péče	110	138,99	110	145,42	35	0,35	35	0,36	44	1,61	
L – lázně, léčebny	113	5,71	113	5,74	29	0,21	31	0,24	39	0,28	
K – kojenecké ústavy	25	6,06	25	0,76	4	0,00	4	0,00	9	8,21	
2022											
A – fakultní a velké nemocnice akutní péče	18	7,71	18	16,94	16	0,19	18	0,60	18	0,14	
B – ostatní nemocnice akutní péče	124	11,22	124	23,90	88	0,13	94	0,42	98	0,13	
S – specializované nemocnice/centra	13	5,01	13	3,64	10	1,29	10	0,98	11	0,30	
P – psychiatrické nemocnice	25	54,16	25	23,45	12	0,05	11	0,05	12	0,33	
N – nemocnice následné péče	112	137,43	112	153,39	39	0,25	44	0,44	49	0,40	
L – lázně, léčebny	110	5,44	110	0,79	32	0,04	36	0,21	43	0,21	
K – kojenecké ústavy	24	8,79	24	0,80	4	0,00	4	0,00	9	74,47	
2023											
A – fakultní a velké nemocnice akutní péče	18	8,16	18	15,26	16	0,27	18	0,62	18	0,20	
B – ostatní nemocnice akutní péče	123	11,93	123	24,31	92	0,22	94	0,52	98	0,11	
S – specializované nemocnice/centra	13	6,30	13	4,61	8	1,56	9	1,13	11	0,15	
P – psychiatrické nemocnice	25	54,68	25	21,13	13	0,15	12	4,51	12	0,12	
N – nemocnice následné péče	111	135,06	111	146,11	40	0,30	41	0,34	46	1,06	
L – lázně, léčebny	104	6,45	104	0,77	27	0,02	32	0,18	38	0,24	
K – kojenecké ústavy	23	5,65	23	0,94	5	0,00	5	0,00	8	26,83	
Celkem	2 536	12,36	2 536	19,53	1 192	0,24	1 241	0,61	1 392	0,19	

Výstup zobrazuje přehled všech zaznamenaných a nahlášených (vykázaných) nežádoucích událostí (NU) a počty poskytovatelů zdravotních služeb lůžkové péče (PZS), které danou nežádoucí událost sledují za všechny kategorie poskytovatelů zdravotních služeb / zdravotnických zařízení ve všech sledovaných obdobích.

Počty poskytovatelů zdravotních služeb (PZS) se v jednotlivých letech mohou lišit (jsou aktualizovány) v návaznosti na strukturu poskytované péče a zdravotnických zařízení.

Poznámka: ilustrativní zobrazení – plnohodnotné zobrazení viz odkaz v textu výše

Obr. 2: Trendy nežádoucích událostí v čase

Trendy nežádoucích událostí v čase

Typ PZS

Více výběrů

Nežádoucí událost

Pády

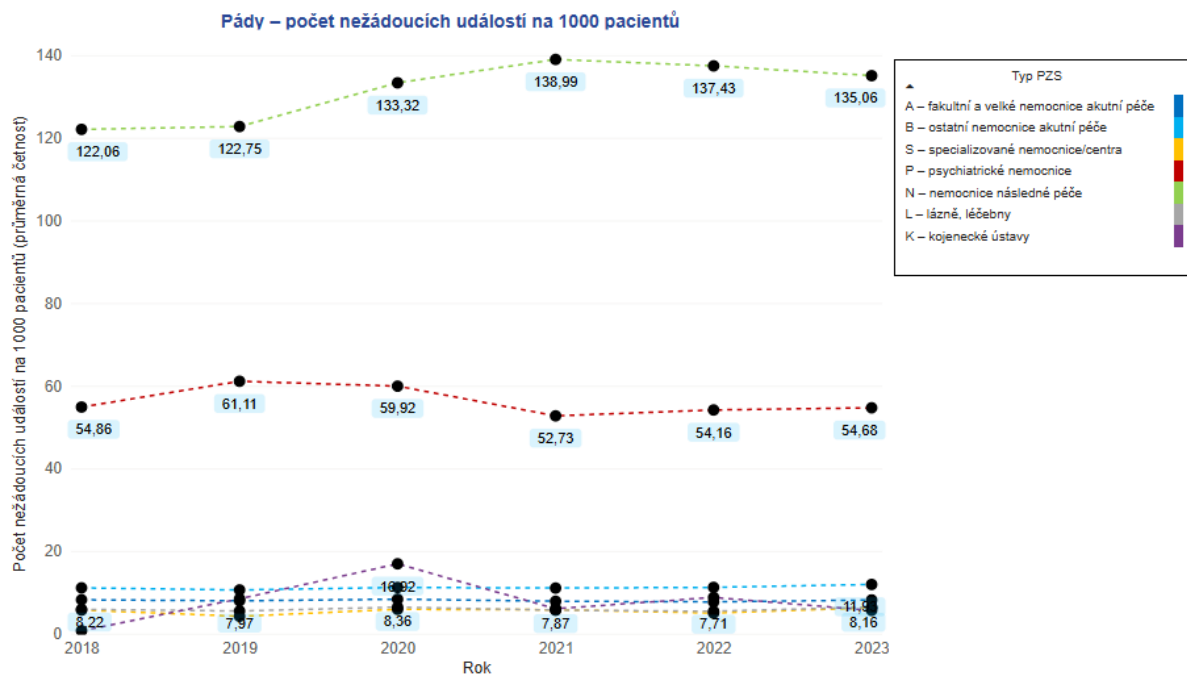

Volba jednotek

počet NU na 1000 pacientů

absolutní počet NU

Data za: Pády

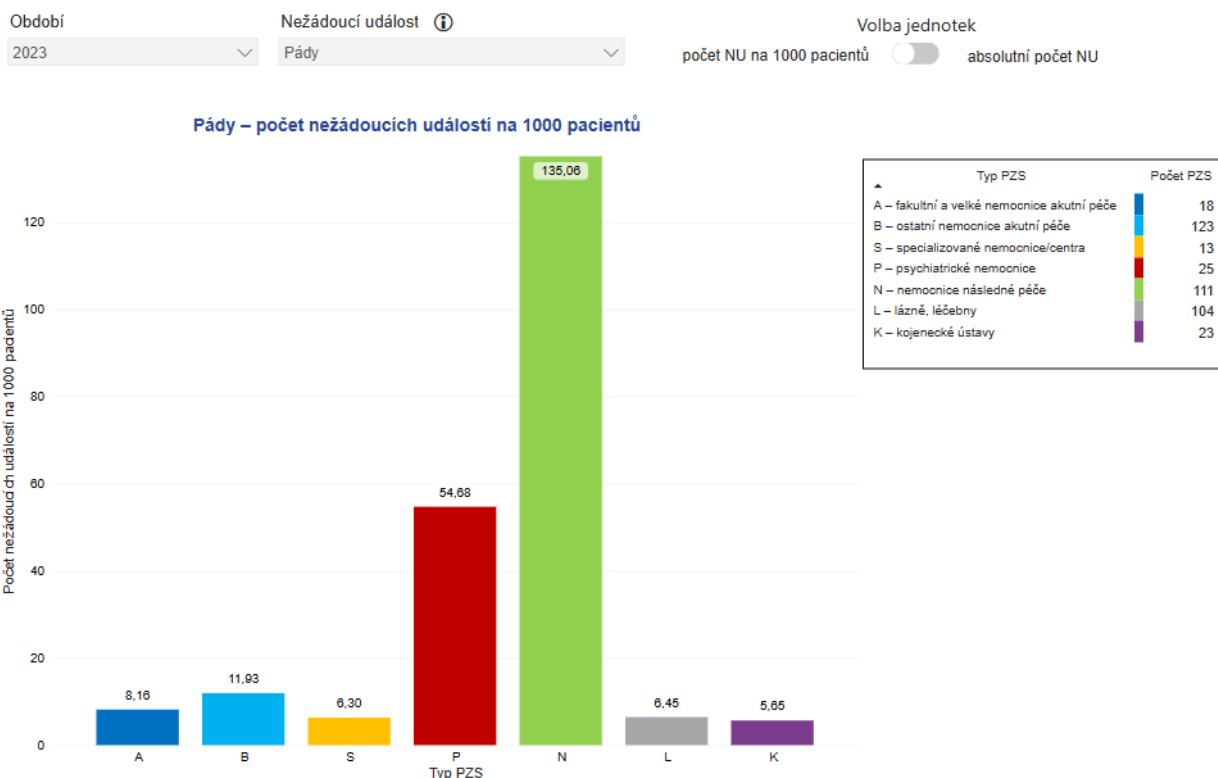
Graf zobrazuje vývoj hodnot (trend) zvolené nežádoucí události (NU) v přepočtu na 1000 pacientů v čase za všechny kategorie poskytovatelů zdravotních služeb.

Přepočet NU na 1000 pacientů uvádí, kolik by bylo NU v případě, že by v daných ZZ/PZS bylo sledováno 1000 pacientů a umožňuje tak srovnat četnost NU u různě velkých skupin sledovaných pacientů.

Poznámka: ilustrativní zobrazení – plnohodnotné zobrazení viz odkaz v textu výše

Obr. 3: Pozice poskytovatelů zdravotních služeb podle počtu nežádoucích událostí

Pozice poskytovatelů zdravotních služeb podle počtu nežádoucích událostí

Data za: rok 2023, Pády

Graf zobrazuje hodnoty vybrané nežádoucí události (NU) v přepočtu na 1000 pacientů za jednotlivé kategorie poskytovatelů zdravotních služeb (PZS), kteří danou NU sledují a za zvolené období.

Přepočet NU na 1000 pacientů uvádí, kolik by bylo NU v případě, že by v daných ZZ/PZS bylo sledováno 1000 pacientů a umožňuje tak srovnat četnost NU u různě velkých skupin sledovaných pacientů.

Poznámka: ilustrativní zobrazení – plnohodnotné zobrazení viz odkaz v textu výše

Novinky v SHNU v letech 2023–2025

Pro možnost identifikace dopadů výskytu sledovaných a hlášených nežádoucích událostí na proces poskytování péče na národní úrovni, bylo Výkonnou Radou NIKEZ rozhodnuto o zařazení dvou nových NU („NU Úrazy“ a „NU Stížnosti a náhrada újmy“). Realizován byl již druhý pilotní sběr dat (květen/červen 2025) u PZS lůžkové péče v ČR za rok 2024 (data odevzdalo 264 PZS z celkového počtu 401 PZS). V roce 2026 budou obě nově zařazené NU povinně sledovány v rámci výkazu [L \(MZ\) 3-01](#) – Hlášení počtu nežádoucích událostí pro centrální hodnocení za rok 2025 v souladu s připravovanou aktualizací prováděcího předpisu (vyhlášky) k programu statistických zjišťování v České republice, který byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. (aktuálně [Vyhláška č. 325/2024 Sb.](#))

V souvislosti s rozhodnutím o zařazení dalších dvou nežádoucích událostí *NU Úrazy* a „*NU Stížnosti a náhrada újmy*“ do Programu statistických zjišťování v ČR byla připravena datová struktura a [metodický pokyn pro sběr dat](#). Dále probíhá příprava plných metodických materiálů pro každou nově sledovanou nežádoucí událost zvlášť.

V reakci na Rozsudek V proti České republice, byla na základě rozhodnutí vedení MZD (UMZDRUK 98/2025) vypracována metodika rozšíření sledování NU Chování osob o přivolání bezpečnostních složek do zdravotnických zařízení lůžkové péče a s tím související změny výkazu L (MZ) 3-01. Sledování stávající nežádoucí události „Chování osob“ bylo rozšířeno o následující parametry:

- a) počet případů zásahů interních bezpečnostních složek (nemocniční ostrahy) u pacientů v tzv. excitovaném deliriu (pracovní termín);
 - i. z toho počet případů použití síly ze strany interních bezpečnostních složek,
- b) počet případů externích bezpečnostních sborů (Policie České republiky, obecní policie) u pacientů v tzv. excitovaném deliriu (pracovní termín);
 - ii. z toho počet případů použití síly či donucovacích prostředků ze strany interních bezpečnostních složek. (viz. Výkaz [L301](#) a [Pokyny pro předávání dat](#))

Informovanost PZS o zahájení shromažďování statistických údajů o přivolání a zásazích bezpečnostních složek ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče je zajištěna prostřednictvím:

- sdílení informací na webu SHNU;
- sdílení informací na Celostátním setkání kontaktních osob SHNU v září 2025;
- rozesílání důležitých informací elektronickou formou (email na konkrétní kontaktní/oprávněné osoby).

Plán/oblasti navazujících činností SHNU	
Metodická podpora	- Rozšiřování metodické podpory - Celostátní setkání – odborné setkání zástupců Poskytovatelů zdravotních služeb (PZS) lůžkové péče k tématu „Systém hlášení nežádoucích událostí“, se uskuteční dne 19. 9. 2025 v Benediktinském opatství Panny Marie a sv. Jeronýma v Emauzích - Semináře/kurzy/workshopy dle poptávky PZS – pravidelná setkání Pracovní skupiny SHNU (nejbližší 19. září 2025) - Navázání další spolupráce a rozšíření pracovní skupiny SHNU – aktuálně rozšíření pracovní skupiny SHNU o dalších 26 členů - Kontinuální spolupráce se zástupci jednotlivých PZS (Individuální konzultace s kontaktními osobami – telefonická a emailová komunikace zejména problematika zařazování a vypořádání NU)
Web (portál) SHNU	- Kontinuální budování webové platformy – nově přístupné aktualizované zobrazování dat - Rozšíření funkcionalit – podrobnější analýzy (např. dle specializace, rizika vzniku NU, vznik NU v ZZ/mimo ZZ) a rozšíření možností generování reportu – probíhá technická realizace - Komunikační platforma (live chat?) – dlouhodobý plán „Open data“ (semi-open data) – dlouhodobý plán
Evaluace SHNU	- Evaluace SHNU z pohledu uživatelů (zapojených kontaktních/oprávněných osob PZS) - Revize sledovaných parametrů – výkaz L (MZ) 3-01 (rozšíření sběru dat) - Získávání a hodnocení zpětné vazby od kontaktních/oprávněných osob - Zhodnocení využívání screeningových nástrojů doporučených v metodických dokumentech - Možnosti hodnocení využívání webu SHNU (přístupy, přihlášení, stahování reportů, aktivní práce s vizualizacemi)
Rozvoj a vědecká činnost	- Aktualizace metodických materiálů ke všem jednotlivým NU do konce roku 2025 - Příprava plných verzí metodických materiálů k NU „Nehody a neočekávaná zranění“, „Technické problémy“, „Stížnosti a náhrada újmy“ a „Úrazy“ - Pravidelná aktualizace metodik a jejich revize v návaznosti na NOP, Revize metodik v návaznosti na Národní operativní standardizované protokoly – NSOP ve spolupráci

	s ONP MZ ČR a NCO NZO (jako řešitele projektu v kontextu metodických konzultací týmu SHNU) • Příprava dalších NSOP/DP ve spolupráci s ONP MZ ČR • Implementace nových hodnotících nástrojů (např. hodnocení rizika pádů/dekubitů/nutrice/chování osob/náhlého zhoršení zdravotního stavu – Early Warning Scores aj.) do praxe • Publikační činnost – přehled 10letého působení SHNU, hodnocení pětiletého období povinného hlášení NU v ČR
--	---

SHNU je jedinečným dlouhodobě ověřeným a funkčním systémem (kontinuální rozvoj od roku 2014) přispívajícím ke kultivaci kvalitní a bezpečné zdravotní péče. S ohledem na jeho koncepci sdíleného učení a šíření dobré praxe v podmínkách lůžkové péče (akutní, následné i dlouhodobé) je zcela unikátní i ve srovnání v rámci centrální Evropy. Zahrnuje jak kontinuální metodickou podporu s využitím jednotné terminologie (International Classification for Patient Safety) a nomenklatury nežádoucích událostí (NU), tak zároveň vytváří dlouhodobě prostor pro prevalenční sběr dat a jistou formu benchmarkingu ve srovnatelných skupinách PZS. Zároveň poskytuje veřejně dostupná anonymizovaná data pro laickou populaci (příjemce péče, patientské organizace, osoby v profesní přípravě i působící v klinické praxi v nelůžkové péči, decizní sféru apod.). Právě metodická podpora a koncepční činnost ve spolupráci s oprávněnými zástupci PZS, snaha o kontinuální kultivační procesy a nerepresivní charakter spolupráce významně pozitivně ovlivňují primárně limitující faktor self-reportingu. Systém hlášení nežádoucích událostí je respektovaným kultivačním nástrojem, jak poskytovatelé zdravotních služeb, tak externími hodnotiteli kvality poskytovatelů zdravotních služeb (PZS) a také proto je schopen reflektovat aktuální výzvy a požadavky rezortu zdravotnictví v oblasti sledování kvality poskytované péče. SHNU umožňuje rozšiřování sledovaných parametrů a zejména využití výstupů pro další rozvojové aktivity se zřetelem na udržení rovnováhy mezi zátěží kladenou na PZS a benefity pro decizní sféru a řídicí složky rezortu zdravotnictví.

Realizované kroky a cíle strategie v oblasti SHNU

- *Zvýšení dostupnosti dat pro laickou veřejnost* – interaktivní vizualizace na portálu SHNU + provázání informace s NZIP (**částečně splněno** – interaktivní vizualizace pro veřejnost funkční, nutno kultivovat propojení s NZIS)
- *Zjednodušení a modernizace interních interaktivních vizualizací pro oprávněné osoby z PZS* – pokročilá interaktivní vizualizace (personální dopady na prevalenci NU, rizikové faktory a prevalence NU (**částečně splněno** – detailní analýzy zatím k dispozici v rámci stávajícího technického zajištění, jsou přístupné, ale s omezenou mírou interakce při zobrazování – předpoklad dokončení 12/2025)
- *Transparentní informování o zraněních a úrazech v lůžkové péči* – včetně zaměstnanců PZS – identifikace možných dopadů nedostatku lidských zdrojů a optimalizace lidských zdrojů v návaznosti na platnou legislativu (**plněno dle plánu** – v letech 2024 a 2025 proběhly pilotní sběry dat nově sledované „NU Úrazy“ – viz níže, probíhá metodická kultivace a sběr zpětné vazby od PZS, plán pro rok 2026 – celostátní sběr dat v rámci výkazu L(MZ) 3-01 za rok 2025)

- *Zvýšení informovanosti o nákladnosti “nekvalitní péče”* – doplnění NU úrazy (viz bod výše) a „NU stížnosti a náhrady újmy“ (**plněno dle plánu** – realizován pilotní sběr za rok 2023 a 2024; celostátní sběr dat v rámci výkazu L(MZ) 3-01 za rok 2025)
- *Propojení anonymizovaných dat o NU s informacemi o výkonnosti PZS* – identifikace vlivu výkonu, zátěže a prevalence NU (spojení s daty resortních referenčních statistik a hodnocením spokojenosti pacientů) – **v návaznosti na vznik RRS – rok 2026**